

fri tanke

**ÄVEN DEN
MINSTA
FANATIKER
BEHÖVER
SOVA
IBLAND**

En berättelse om Karisma Center

SOFIE TWAL HEDMAN

MIA FERNANDO

Förord ...	13
I begynnelsen ...	17
Fanatiker ...	57
Kontroll och tystnad ...	89
Det nya millenniet ...	127
Systrar ...	175
Den som är satt i skuld är inte fri ...	225
Ändens tid ...	251
Persongalleri ...	300

Nej, fanatismerna finns nästan överallt, och dess stilsammare, mer civiliserade former är närvarande överallt omkring oss och kanske också inom oss själva.

Amos Oz

Sofie, 20 september 2006

*Vad har de gjort med dig?
Du var ju så glad
Du var ju bara ett barn
Du skrattade och levde
Så oförstörd, så underbar.*

*Vad har de gjort med dig?
Dina tårar, din smärta
Så oförstörd, helt förstörd
Ingen hade kunnat bära
Den smärta du fick bära.*

Förord

1996 STARTAR TVÅ svenska frikyrkopastorer en ny pingstförsamling: Stockholm Karisma Center.

Ambitionerna är höga och fort ska det gå. Medlemmarnas demokratiska inflytande minimeras för att pastorerna ska kunna fatta snabba, av Gud välsignade, beslut. Teologi, musik och kultur hämtar till en början sin inspiration från den nära besläktade trosrörelsen, där församlingen Livets Ord är tongivande och där himmel och helvete, änglar och demoner och en ständigt pågående strid i andevärlden, predikas vara lika självklart och verkligt som det jordiska livet. Men Stockholm Karisma Center, *kyrkan som aldrig sover*, ska paketeras mer lättillgängligt än den kontroversiella församlingen i Uppsala, och nå såväl politiker och kändisar som de breda massorna.

Några år senare kan församlingsbygget kallas en framgångs-saga. Ett hundratal unga kristna från hela landet kommer varje år för att gå Karisma Centers bibelskola, och medlemsantalet växer stadigt. Pastorer med olika funktioner anställs i snabb takt och de kallas som talare till frikyrkor runt om i landet. Från att församlingen vid starten setts med viss skepsis inom frikyrkan, har man snabbt förflyttats till pingströrelsens centrum. Hösten 1999 är Karisma Center rörelsens snabbast växande församling. Tillalet anses modernt, kontakter knyts internationellt och verksamheter som ungdomsgård, bokförlag, skivbolag, dansutbildning, härbärke och familjerådgivning startas.

Församlingen arrangerar konferenser och utåtriktade gudstjänster i centrala och exklusiva lokaler, som Cirkus på Djurgården, Chinateatern i Berzelii park och Stockholms-

mässan, till enorma belopp. Från 2002 hyr Stockholm Karisma Center postens gamla lokaler om 2600 kvadratmeter i Klara, intill Stockholm Centralstation. Hyran för församlingens lokaler är 750 000 kronor i månaden.

Siktet är satt mot 20 000 medlemmar år 2020.

Att vara en kyrka som aldrig sover kostar på. Församlingsmedlemmarna förväntas lägga ner den största delen av sin tid och sina tillgångar i *visionen*. Allt ska finansieras av gåvor.

Efter nio år går Stockholm Karisma Center i konkurs. Målsättningen om 20 000 medlemmar har inte uppnåtts. Med 800 medlemmar och över tolv miljoner kronor i skuld, upphör församlingen att existera.

Konkursen får anmärkningsvärt lite uppmärksamhet i offentligheten våren 2005. Kanske beror det på att den sker mitt i den stormvåg av nyheter, granskningar, debattartiklar och spekulationer som följer på mordet i Knutby Filadelfia, en annan församling med rötter i pingströrelsen. Kanske beror tystnaden på att de 800 församlingsmedlemmarna, de tusen unga som passerat bibelskolan, och de tusentals fler som besökt församlingens konferenser, bär på en stark lojalitet, eller en stark rädsla – eller bäggedera.

Det är snart tjugo år sedan Stockholm Karisma Center löstes upp. Pastorerna i församlingen har gått vidare till andra maktpositioner inom kyrkan, samhället, medierna eller inom politiken.

DET HÄR ÄR vår berättelse om Stockholm Karisma Center.

Vi är två systrar som var tio och tolv år när församlingen grundades, och unga vuxna när församlingen gick i konkurs. Det är en berättelse om att som barn och tonåring leva i en tillvaro som har en andlig dimension. Det är en tillvaro där förmågan att kontrollera sig själv och att prestera enligt försam-

lingens måttstock, alla ens val, framgångar och misslyckanden, ses som avgörande i en pågående andlig strid om både ens egen, och alla ens vänners, själar.

Det är också en berättelse om systerskap, kärlek, gemenskap, gränslöshet, makt och kontroll, och om ett omgivande samhälles oförmåga att förstå och gripa in innan det är för sent.

Boken baseras i första hand på våra dagböcker.

Dagboksanteckningarna från våra år i församlingen är dateerade och detaljerade, och de är autentiskt återgivna, förutom då någon information kortats ned eller lagts till för att förtydliga innebörden, eller ändrats marginellt för att skydda medmänniskors integritet.

Berättelsen baseras också på våra och andras anteckningar från undervisning i Karisma Center, artiklar om och informationsmaterial från församlingen, undervisning inspelad på kassettband, församlingens hemsidor sparade i digitala arkiv, samt böcker och musik som utkommit på församlingens förlag.

Pastorer och andra offentliga personer är namngivna och citerade enligt anteckningar, tryckt eller inspelat material, eller, då det gäller privata dialoger, enligt minnen baserade på dagboksanteckningar. En lista över namngivna autentiska personer och vad de gör idag finns längst bak i boken.

Joline är en verklig person med ett fingerat namn. Mejlen från Joline är publicerade med tillåtelse. De är förkortade och lätt bearbetade, men har bibehållen innebörd.

Övriga förekommande personer är inspirerade av verkliga personer och självupplevda händelser, men namn, platser, detaljer och personlighetsdrag är utbytta för att skydda dessa personers integritet. I vissa fall har minnen av flera olika personer fogats ihop till en karaktär i boken för att göra berättelsen enklare att följa.

I begynnelsen ...

Pionjärer

Sommaren 1995

FÖR ATT KOMMA till Ekerö från Botkyrka åker man bilfärja, och det är Stefan, Danielas pojkvän, som kör den gamla Volvon som han köpt precis efter att han klarade uppkörningen.

I baksätet ryms fem personer, om de yngsta sitter i knät. Det är en svettig tur.

Det är något alldeles speciellt med tältmöten. Det luktar cirkus fast utan popcorn, eller möjligen semester, men de flesta av besökarna är finklädde och träbänkarna står på rader och inte kring en krattad manege.

»Det där är pastorn, Thomas Ardenfors«, säger Daniela och nickar mot en reslig man som passerar intill deras platser i mittgången.

Bredvid honom går Sven Almkvist, det står klart att det är han när de båda tar plats på raden längst fram. Bredvid pastorerna sitter redan deras fruar, med var sitt litet barn i famnen.

Entusiasmen hos de båda männen går inte att ta miste på. Efter att musiken tystnat berättar de om församlingen som de är på gång att starta, en kristen pionjärverksamhet, en helt ny pingstförsamling, mitt i Stockholm. Besökarna i tältet applåderar, en applåd som snabbt absorberas av tältets mjuka väggar, vilket får deltagarna att slå handflatorna ännu hårdare mot varandra.

Mia, som är nio år, tittar ner på sina fötter som dinglar, hon når knappt marken. Tärna vispar upp damm där gräset slitits bort av mötesbesökarnas fötter.

Sofie som är elva, sträcker på sig för att se bättre. Den ene mannen är svarthårig, lång och lite rund. Sidbenan är spikrak och han ler stort. Den andre verkar allvarligare. Han har hår i samma färg som det torkade gräset vid tältets entré.

Pionjär. Det är ett ord som får Sofie att tänka på *Lilla huset på prärien*, nybyggare och äventyr.

Båda männen bär kostym i sommarvärmen.

Den ena pastorn där framme har inte fyllt 30, och den andra är inte mer än 35, men de ger ett intryck av beslutsamhet, respekt, inre glöd och allvarsam tyngd, snarare än ungdomlig iver.

Thomas Ardenfors och Sven Almkvist berättar om hur de några veckor tidigare fick ett profetiskt tilltal, en bekräftelse på att Gud är med på deras planer, under pingströrelsens stora sommarkonferens i Nyhem. De är sammansvetsade där de står, berättar ett stycke var om vad som hände i början av sommaren.

Det var ett mirakel, inte vilket tilltal från Gud som helst, när världsevangelisten från Argentina som besökte de västgötska skogarna hade letts av en inre maning, nej av Helig Ande! rakt mot den husvagn där de båda unga männen satt och pratade om sin vision. Mannen hade slagit sig ner med dem och bekräftat att deras drömmar var av Gud givna.

»Det som lagts ner i era hjärtan har Gud planterat«, hade världsevangelisten sagt.

Det är fler från pingstförsamlingarna runt om i Storstockholm som besöker tältmötet på gräsmattan utanför Kaggeholms herrgård där pingströrelsen bedriver folkhögskola. Efter mötet hälsar Daniela och hennes pojkvän Stefan på några vänner från Botkyrka pingstförsamling som de annars besöker. Det är många som rör sig mot sina bilar nu. Mia ser på när Thomas Ardenfors och hans familj tar plats i en blänkande svart bil, den renaste på hela gräsmattan.

Sebastian, Stefans vän från Tumba, kommer fram till Daniela, Stefan, Mia och Sofie där de står och pratar. Han säger att han ska ta bussen hem till Storvreten.

»Nej, men du får plats med oss, Mia får åka i bakluckan«, fnissar Daniela. Och så blir det.

Frälsning och evighet

Vintern 1996 till våren 1997

Sofie 12 år, 17 november

Det är lite mindre än en månad tills jag fyller år. Pappa har sagt att han inte kan vara med på mitt kalas. Han bor inte här nu. Mamma säger att vi kanske måste flytta i höst om det inte blir bättre. Hoppas det blir det. Idag ska vi till söndagsmöte i Karisma Center inne i stan om vi hinner, mamma, Daniela, Mia och jag.

Sofie, 8 december

Idag är det andra advent och i torsdags hade jag kvartssamtal. Mamma var med. Jag blir alltid jättenervös, går omkring och darrar hela dagen fast det inte finns något skäl till det.

Sofie, 15 december

På min födelsedag vaknade jag klockan sex men somnade om och vaknade med en kvarts mellanrum ända tills familjen kom in med paket. Av Daniela fick jag en teburk och en bästljusstake från Ikea som jag önskat mig. Av Mia fick jag jordnötter. Av mamma och pappa fick jag rosor, en necessär med en spegel och 100 kronor. Jag och Vera åt på pizzerian i centrum. När jag kom hem kom släkten. Det var en lyckad födelsedag. Jag ska gå på nyårskonferensen på Karisma Center med Daniela och Stefan och de andra från Botkyrka pingst. Konferensen är i en bio! Det ska bli jättekul.

DET HAR SAMLATS en grupp människor nedanför den lysande röda neonskylten på Sturegatan 18. Andedräkterna syns som ett moln kring dem, ett ungt par kramas för att hålla värmen medan andra stampar på stället. Park, står det ovanför portarna.

Biografen har roat Östermalmsborna i femtio år, men skaran som samlats för en första gudstjänst är inte här för att gå på matiné. När portarna öppnas av några prydligt klädda unga män kliver folket tacksamt in från kylan, in i foajén. Salen är stor, med plats för 700 personer, men platserna fylls i alla fall till en tredjedel.

»Välkommen längre fram«, instruerar de unga männen som nyss stod vid ytterdörren.

Salen fylls på, folket rör sig in i bänkraderna. Vinterkläderna bildar små högar här och var på salongens röda bänkryggar. Under ett ögonblick verkar människor tveka kring om de ska sätta sig ner eller stå upp. På scenen är det riggat för fullt band. Trummisen slår in takten efter en nick från någon på första raden, och när kören tar sina platser och börjar sjunga väljer de flesta att förbli stående ute i bänkarna och gunga med.

Hylla Jesus, Han lever!

Sången är från Livets Ord, och de allra flesta i salen känner igen den. Texten till sången projiceras på en vit duk framme på scenen. Nästan alla besökare kommer från någon av Storstockholms många pingstförsamlingar, och de flesta är unga och hungriga på någonting nytt, någonting annat än hemförsamlingens lugna atmosfär och traditionella sånger.

En lång man i 25-årsåldern, med brunt lockigt hår, står i en bänkrad långt bak i salen. Han plockar vänligt upp en sjal som ramlat ner från bänken framför.

»Frid, syster!« säger Sebastian leende, med sin starka stämma, när den unga kvinnan tackar.

Hon skrattar till när hon vänder sig om, smått osäker på om Sebastian använder det gamla pingstuttrycket på allvar eller med ironi.

Han vänder sitt fokus mot himlen och stämmer in i sången. Han sneglar på vännerna i bänkraden som följt med från kyrkan hemma. De ser lite skeptiska ut. Sjunger med, men två sitter ner.

Sebastian gör som kvinnan som leder lovsången. Han lyfter sina armar mot himlen, sträcker handflatorna uppåt, och ler. Hela salen framför honom verkar le. Och störst av alla ler församlingens två pastorer som nu tagit plats på scenen. Med en handrörelse från församlingens föreståndare Sven Almkvist sänks musiken till det mjuka ljudet av stoppade biostolar som faller upp när församlingen tar plats.

Thomas Ardenfors talar vant i mikrofonen, drar handen försiktigt längs med hårfästet för att räta till ett hårstrå som möjligen smugit sig ur den välkammade frisyren.

Han bär mörkblå kostym och randig sidenslips.

Sofie sitter på samma rad som Sebastian. Hon är yngst i gruppen från Botkyrka pingstförsamling. Daniela och Stefan är också där, och de andra är deras jämnåriga vänner som går på gymnasiet eller nyligen tagit studenten.

Det är ett intensivt tempo under nyårskonferensen som pågår i några dagar, med morgonbön, seminarium och väckelsemöte på kvällen. Några dansare har övat in dans till amerikansk kristen popmusik som de framträder med, och ute i foajén har flera olika kristna organisationer ställt upp bokbord och montrar där det delas ut informationsmaterial och tidningar.

Ungdomarna från Tumba och Tullinge hänger inne i stan hela dagarna och äter pommes frites och ostburgare mellan gudstjänsterna.

Mötena på Park liknar inte någon annan gudstjänst Sofie besökt. Ljuset är dämpat och den vibrerande stämningen på-

minner om hur gudstjänsterna beskrivits i böckerna om den amerikanska predikanten Kathryn Kuhlman från Den kristna bokringen som finns att låna i Pingstkyrkans café.

På kvällsmötena är det en yngre man som talar. Han är kort och har en lite för stor skrynklig kostym som han verkar återanvända kväll efter kväll. Men det är som att han står bortom det världsliga, som om kläder och utseende inte bekommer honom. Han talar med en karakteristisk ton, sluter ena ögat och pekar ut mot publiken när han vill säga något alldeles extra viktigt.

Han heter Mattias Lekardal, men kallas *profeten*. När Mattias rör sig genom rummet händer det att människor tar några små steg bakåt, som om en mäktig vind av gudsnärvaro drog genom rummet. Av samma orsak är det många som inte ser honom i ögonen. Det sägs att Anden är så stark i Mattias, att han kan se rätt igenom människor.

Kväll efter kväll kallar profeten besökarna till att kliva ur sina bänkrader för att gå fram för förbön, till frälsning. Samma unga män som öppnade portarna, och några kvinnor, sitter redo på de första bänkraderna för att vara förebedjare, eller uppfångare, för det händer att de som går fram och får profetens hand på sin axel eller panna plötsligt faller bakåt och blir liggande, hulkande av gråt, eller helt stilla.

Sofie vill, och vill på samma gång inte, röras av den där kraften. Hemma i sitt rum har hon fascinerats av berättelserna om människorna i USA som blir helade och förändrade, lyckliga och rena. Men att gå fram för att ta emot frälsning på Park innebär att tränga sig förbi en rad äldre ungdomar, som måste resa sig upp. Det finns inget diskret sätt.

Det känns nästan lite förnedrande att gå fram på en frälsningsinbjudan, att erkänna sig som en syndare för alla, hela kyrkgänget, och sig själv. Men alternativet, att inte vara säker på om man kommer till himlen eller helvetet om hon dör, är värre.

Det är på det sista väckelsemötet som hon kapitulerar. Profeten har bett alla att blunda. En melodi, spelad med lätta fingrar, slingrar sig genom lokalen.

»Jesus är här just nu. Han vill röra vid dig. Räck upp din hand om du längtar efter Jesus.«

Nu är det för sent. Nu finns det ingen ånger. Sofies hand flyger upp som om armen haft en mekanisk fjäder. Var det hon, eller var det en yttre kraft som gjorde det? Längtan bränner i bröstet. När profeten uppmanar alla som räckt upp sin hand att komma fram vågar Sofie tränga sig förbi de andra. En bänkgranne ger henne en uppmuntrande klapp på axeln när hon passerar.

Förebedjarna står på rad med ryggen mot estraden. Det är så många som vill ha förbön att människor fyller platsen framför första raden, och upp längs med båda sidorna om stolsraderna i biosalongen. En kvinna håller sina armar om Sofies axlar och ber. Sofie ser hur profeten rör sig fram och snuddar vid människornas pannor, en efter en. Nu är han framme. Det är som att tillvaron löses upp.

Sofie faller, fångas upp av mjuka armar.

DET ÄR ISANDE kallt ute, och den djupa snön som höll på att smälta dagarna innan har fått en hård skorpa, så att det knastrar för varje steg. Det gäller att sätta fötterna rätt, har man otur så kan man halka och snubbla.

Sofie går försiktigt, men så fort hon kan, nedför den branta Vårbäcksbacken, sätter fötterna i redan upptrampade steg. Ingen har sandat här ännu.

På ena sidan Vårbäcksbacken ligger en skogskulle, och på andra sidan en djup brant ner mot Vårbäcken. Det sägs att bilar har störtat nedför backen, ända ner till bäcken. Det är lätt att